

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

III. An quantitas distinguatur à re quanta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

superioris argumenti, quam falsam esse ex dictis hoc numero perspicuum est.

- 10 Secundo, obiici potest contra nostram sententiam: quia iuxta eam res spirituales verà quantitate præditæ essent: at res spirituales minimè quantæ sunt: ergo, &c. Maior suadet: quia res spirituales extensionem entitativam habent, qua aliæ extra alias per veram distinctionem realem sunt. Minor vero suadet: quia ex communi omnium consensu certum videtur, quantitatem solius corporis proprietatem esse, & in spiritum convenire non posse: id quod de anima, ac per consequens de quocunque spiritu docuisse videtur Augustinus lib. de quantitate animæ cap. 3. ibi: *Quamobrem quanta sit anima secundum inquisitionem hanc tibi respondere non possum, sed possum affirmare, nec illam longam esse, nec latam, nec rotundam, neque aliquid horum, quæ in mensuris corporum quari solent*: & inferius cap. 14. ibi: *Frustra igitur, ut opinor, quantitatem animi, quæ nulla est, invenire laboramus*. Respondeo, quantitatem bifariam sumi posse. Primò, pro quantitate molis, siue tumoris: qua videlicet substantia aliqua partes extra partes in ordine ad locum habet, & in longum, latum, atque profundum extenditur. Secundo, pro quavis alia quantitate siue loci, aut vocationis; siue temporis, aut durationis; siue virtutis, aut perfectionis, siue numeri; aut alia quacunque. Quantitatem igitur in solo priori sensu, non verò in posteriori animæ denegat Augustinus eo libro de quant. animæ: ut constat, tum ex eius verbis adductis: tum ex discursu totius libri illius: tum etiam ex illis eius verbis capite 13. ibi: *Vide interim, utrum confectum sit carere animam illa omni quantitate, de qua nunc questio est*. Dum demum ex iis, quæ ex ipso produximus supra cap. præcedenti, ubi perspicuè quantitatem discretam animabus tribuit.

C A P V T III.

An quantitas distinguatur à re quanta.

- 11 **Q**uantitatem realiter indistinctam esse à re quantam tenent plerique Nominales, quorum catalogum habes apud Patrem Suarez disp. 40. metaphys. sectione 2. numero 2. ex nostris etiam idem tueretur P. Rodericus disp. 5. metaphys. sect. 1. subsect. 1. & cum eo non pauci, nec ignobiles recentiores: quæ sententia mihi etiam magis arridet. Probatur primò ad homines contra eos Thomistas, qui essentiam quantitatis in ratione mensuræ collocant: siquidem id quod quantum est, esse mensuram alterius, siue regulam, per quam, quantum aliud sit, dignosci poterit, ab eo, quod mensura, vel regula est, neutiquam distinguitur: tum, quia infinita Dei perfectio est mensura omnis perfectionis creatæ, quantumque creaturæ ad perfectionem Dei accedunt, vel ab ea recedunt, tantundem perfectæ, vel imperfectæ censentur, iuxta communem præcensionem: *Primum in unoquoque est mensura cæterorum*: at ratio mensuræ accidens à Deo distinctum, eique realiter superadditum dici nequit. Tum etiam, quia ratio mensuræ passivæ, qua cognosci potest, quantum sit aliquid per aliud, ab eo, quod ita cognoscibile est, & mensuram subit, realiter non distinguitur, ut supra ostendimus, cum de veritate, ac cognoscibilitate entis ageremus: ergo similiter ratio mensuræ activæ, qua aliquid cognosci facit quantitatem alterius ab eo, quod mensurat, non distinguitur. Quod si propterea sentiant Thomistæ, partes quantitatis esse eas tri-

buere materiæ, satis superque impugnati manent cap. 1. huius tract. ut enim ex ibi dictis constat, materia per seipsam partes actu distinctas habet: per seipsam igitur quanta erit.

12 Secundo probatur nostra sententia ad homines, contra eos Auctores, iuxta quos munus quantitatis est efficere, ut materia sit divisibilis in partes eiusdem rationis: partes aliquas coalescere posse per unionem integram in totum homogeneum, & eiusdem rationis non distinguitur realiter à toto, & ipsis partibus: ergo etiam totum aliquid divisibile esse in partes eiusdem rationis à toto, aut partibus non distinguitur: ergo si quantitas in ea divisibilitate sita est, pro eo ac adversarij arbitrantur, à re quanta, & indivisibili indistincta erit. Ambæ consequentiæ manifestiores sunt, quàm ut negari nequeant, vel ut probari egeant. Antecedens etiam manifestum est: siquidem partes aliquas coalescere posse per unionem continuativam in totum homogeneum, est eas esse unibiles, siue continuabiles, duas, verbi gratia, aquæ guttas, non est accidens aliquod absolutum, quod talem continuationem postulet, ut compertum est: sed ab ipsis partibus, vel nullo modo distinguitur; si quod probabilius est, una pars compositi dicit relationem transcendentalem ad aliam; aut certè ab iis realiter adæquatè non distinguitur, si una pars compositi ad aliam dicit relationem non transcendentalem, sed partim extrinsecam, partim intrinsecam, aut eam, quæ inuoluat essentiam unius partis in recto, in obliquo vero possibilitatem alterius, per cuius unionem continuativam prior compleri possit, & petat.

13 Tertiò probatur nostra sententia ad homines, contra eos recentiores, qui munus quantitatis statuunt esse efficere, ut materia prima habeat partes extra partes in ordine ad locum; siue, quod perinde est, partes impenetrabiles: siquidem duo Angeli naturaliter sunt penetrabiles in eodem loco: at non per accidens aliquod absolutum, quod eos penetrari præniè postulet: cum eos penetrari posse subtilissima, ac spiritualis utriusque natura, & nihil aliud esse possit, ut vel ipsi adversarij fatebuntur: igitur è contrario partes materiæ esse inuicem impenetrabiles, ab ipsis partium naturis indistinctum est. Idem argumentum confici potest in materia, & forma substantiali, in forma substantiali, & forma accidentali; in natura, & substantia: quorum conceptuum penetrabilitas ab accidenti aliquo præniè non oritur: igitur etiam impenetrabilitas partium materiæ ab eo non orietur: nec video, cur ad impenetrationem, quæ mera negatio est, plura quàm ad positivam penetrationem requiri debeant. Rursus, sicut partes materiæ penetrari, aut coexistere nequeunt in eodem loco; ita assensus, & dissensus, verbi gratia, coexistere, aut penetrari nequeunt in eodem tempore: cumque alter in intellectu existit, tum alterum in eo non existere necesse est: at hæc posterior impenetrabilitas in ordine ad tempus ab ipsa entitate assensus, & dissensus minimè distinguitur: sublato enim quovis superaddito impossibiles, ac proinde in eodem spatio temporis impenetrabiles erunt: ergo etiam illa prior impenetrabilitas partium materiæ ab ipsa partium entitate non distinguitur. Hoc eodem argumento in amore, & odio, in duabus formis substantialibus, aliisque similibus rebus uti quivis poterit.

14 Præterea materiam primam palmarem, verbi gratia, habere necessario partes extra partes, siue impenetrabiles, est eam habere necessario vocationem extensam in ordine ad locum unius palmi: at materiam primam

primam habere necessario vicationem ita extensam, non prouenit ei ab aliquo accidenti superaddito, quod eam vicationem præuic postulet: haud aliter ac materiam primam necessario habere durationem extensam in ordine ad tale tempus, videlicet in ordine ad totam æternitatem à parte post, non oritur ab aliquo accidenti, quod materiam ita durare præuic exigat, sed in ipsam materiam, quæ suapte natura æterna, & incorruptibilis est, ea necessitas vnice reuocari debet. Vtremque quemadmodum materia habet partes actu impenetratas, aliasque extra mutuum aliarum situm; siue, quod æquipollet, vicationem circumscriptiuam, quâ partes eius partibus loci coaptantur, non singulæ omnibus, sed singulæ singulis; ita animus rationalis, aut Angelus habet vicationem definitiuam, qua totus in toto spatia loci, ac totus in qualibet eius parte sit absque proportionem, siue coaptatione proximè insinuatâ: at Angelus, aut animus habet vicationem definitiuam, quin præuic aliquod accidens eam exigat, aut producat, ut omnes fatentur: ergo etiam materia habere poterit vicationem circumscriptiuam, quam præuic quantitas non exposcat.

- 15 Quarta probatur nostra sententia contra eos, qui tenent, quantitatem suapte natura exigere, & inferre vnionem ordinatam partium materiæ: nam sicuti gradus intentionis independenter ab aliquo accidenti præuic ordinatè vniri postulant: & sicut etiam natura, & substantia; materia, & forma essentialiter vniri postulant absque alicuius accidentis præuic exigentia; ita similiter in præsentia, &c. Tandem nostra sententia ex nostris principiis probatur: quantitas nihil aliud est, quàm extensio entitatiua plurium rerum: quâ videlicet inuicem distingui, aliæve extra alias entitatiuè esse possunt: at posse res aliquas distingui, & quod plus est, ipsum actu distingui ab iis non distinguitur.

CAPVT IV.

Argumenta contraria soluuntur.

- 16 Quantitas à re quanta distingui realiter, eique tanquam accidens absolutum superaddi tuentur Suarez vbi supra, & quos ibi memorat, quorum argumenta mihi soluenda sunt. Arguunt igitur primo auctoritate Aristotelis 7. metaphys. text. 8. ibi: *Longitudo, latitudo, ac profunditas quantitates quedam, sed non substantia: quantitas enim non est substantia, sed magis cui hæc primò insunt.* Arguunt secundo: quantitas molis non est idem cum sola materia prima: siquidem tamen materialis, & quantitatiua est forma equi, ac eius materia: vnde non est, cur potius identificetur quantitas cum materia, quàm cum forma equi. Rursus quantitas non identificatur cum sola forma: tum ob rationem nunc insinuatam: tum etiam, quia in homine est forma substantialis, quæ cum spiritualis sit, mole quanta esse nequit, & multò minus eam quantitatem per identitatem includere. Præterea quantitas non identificatur cum toto composito: cum enim compositum substantiale humanum animam rationalem quantitatis expertem includat, sanè quantitas cum illo composito, ac proinde cum nullo alio poterit identificari. Arguunt tertio: nulla substantia creata est, quæ se ab intrinseco per aliqua accidentia non perficiat, id est quæ accidentia sibi intrinseca non efficiat, ut inducenti constabit: igitur materia prima, quæ substantia proculdubio est, aliquam proprietatem in se

immanenter producit: at ea alia esse nequit, quàm quantitas: siquidem eius vicatio ab intrinseco non est, cum materia nonnisi à sua forma, aut aliena moueatur: eius etiam duratio ab extrinseco est, alioqui si ab intrinseco esset, materia seipsam conferuaret, ac semetipsa prior natura esset. Arguunt quarto: lapis, v. g. nonnisi per grauitatem à se distinctam fortitur vicationem infernam, qua sit in centro: pari ergo ratione materia nonnisi per quantitatem à se distinctam, fortitur vicationem circumscriptiuam, qua partes eius impenetratæ sint.

Arguunt quintò ex mysterio Eucharistiæ: accidentia illa, quæ in hostia consecrata cernuntur, videlicet candor, grauitas, lenor, frigiditas, aliaque eiusmodi subiectum aliquod commune, cui insunt, sibi vendicant: at non substantiam panis, cum nihil huius post consecrationem superfit: ergo solam quantitatem panis: ac per consequens hæc à substantia distinguitur, & separatur. Maior suadetur: quia aliàs omnia illa accidentia sine subiecto essent. Rursus cum hostia alteratur de nouo per calorem, aut frigiditatem, quod sæpissimè accidit, toties aer ambiens frigidus, aut calidus crearet: quod tamen genus operandi supra vires cuiuscunque agentis naturalis est: vel certe, quod non minùs mirandum est, toties aer eiusmodi quantumuis calidus, aut frigidus ab hostia sibi approximata calefacienda, aut frige facienda abstergeret: iique effectus ad eius præsentiam producti soli Deo tribuerentur: at hoc quid aliud est, quàm miracula incausum, & sine vrgenti necessitate multiplicare? quæ tamen in opposita sententia longè pauciora sunt: siquidem iuxta illam non omnia accidentia Eucharistica sine subiecto subsistunt, sed vnum duntaxat, cui reliqua insunt: & cum hostia consecrata extrinsecus alteratur, & frigore, aut calore afficitur, hæc qualitates non à solo Deo, sed ab agente etiam creato, non tamen creante, sed dependenter à quantitate generante producuntur. Tandem arguunt, & superius argumentum corroborant: cum Christus Dominus definit esse sub speciebus, & accidentibus panis, eiusmodi accidentia destruuntur: at non propterea id euenit, quia Deus ea supernaturaliter destruit: quis enim dicat, miraculum esse, quod hostia consecrata in stomacho Sacerdotis corrumpatur; & non magis miraculum, si Deus hostiam illam consecratam in stomacho Sacerdotis perpetuo conferuaret: igitur ea accidentia Eucharistica destruuntur naturaliter, videlicet ob exigentiam naturalem aliorum accidentium contrariorum superuenientium, quæ cum illis pugnant: cum ergo pugna naturalis duarum formarum esse nequeat, nisi propter aliquod commune subiectum, quod alia afficit, alia verò efficere conatur; reliquum est, ut accidentia Eucharistica subiectum aliquod commune, cui insunt, sibi vendicent: quod cum substantia panis esse nequeat, eius quantitas esse debet.

Hæc huius sententiæ argumenta, quibus sigillatim respondendum nobis est. Ad primum ab auctoritate desumptum respondeo: duplex est quantitas materiæ primæ, alia substantialis ab ipsa materia realiter indistincta, alia accidentaria; videlicet eius longitudo, latitudo, ac profunditas, siue, quod perinde est, ea vicatio circumscriptiuam, quâ in longum, latum, & profundum extenditur: priorem quantitatem à materia distingui nequaquam asserit Aristoteles: posteriorem verò solam à materia distinctam esse statuit, ut ex verborum contextu liquet. Ad secundum argumentum respondeo, eo tantum concludi, nec materiam esse quantam per formam, nec hanc per materiam: hoc autem verissimum esse concedo: non tamen